

TÜYİD - YATIRIMCI İLİŞKİLERİ DERNEĞİ

&

MKK - MERKEZİ KAYIT KURULUŞU

İŞBİRLİĞİYLE

BORSA TRENDLERİ RAPORU

Sayı 10: Ocak – Eylül 2014

13 Ekim 2014

Değerli Okuyucularımız,

Halka arzlar, endeks bazında piyasa değerleri, halka açıklık oranları, işlem hacimleri ile yatırımcı türleri bazında dağılım ve performanslarını detaylı olarak incelemenize imkan tanıyan Borsa Trendleri Raporumuzun 2014 yılının 9 ayına ilişkin onuncu sayısı ile karşınızdayız.

Son dönemde artan jeopolitik risklerin etkisiyle yatırımcılar likiditesi yüksek olan piyasalara daha fazla ilgi göstermektedirler. Borsa İstanbul da likidite anlamında diğer piyasalardan daha önde olmasına rağmen tüm dünya piyasalarında olduğu gibi yaz aylarının etkisiyle yılın 3. Çeyreğinde Borsa İstanbul'da da önceki çeyreğe göre işlem hacminde bir miktar azalış gözlenmiştir. Yabancı işlemleri açısından 3. Çeyrek özelinde bir miktar net çıkış yaşanmış olsa da yılın ilk 9 ayında 1.172 milyon ABD doları net yabancı girişi olmuştur.

Uluslararası piyasalardaki gelişmeler ve artan jeopolitik risklerin etkisini RISE endeksinden de takip etmek mümkün. Üçüncü çeyrekte, hem yükseliş hem de düşüşler gözlemlenen risk iştahı endeksi, bu çeyreğin büyük kısmını 50 seviyelerinin altında geçirmiştir.

Aynı dönem halka arzlar açısından sakin geçmiştir. Yılın üçüncü çeyreğinde Borsa İstanbul'da halka arz gerçekleşmezken, 2014 yılı başından bu yana toplamda İkincil Ulusal Pazar ve Kurumsal Ürünler Pazarında 5 şirketin, Gelişen İşletmeler Piyasasında ise 4 şirketin halka arzı gerçekleşmiştir

Bir sonraki raporumuza kadar verimli bir dönem dileriz.

MKK Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Yakup ERGİNCAN

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Abdullah Orkun KAYA

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) Dış İlişkiler ve Raporlama Müdürlüęü Müdür Vekili  zg r Uysal, Müdür Yardımcısı Levent  rge , Uzman Fatih Kiraz, T Y D Denetim Kurulu  yesi ve Yayın Kurulu Eşbaşkanı Aslı Selçuk ve T Y D  yesi Eren  ner'e teşekkürlerimizi sunarız.

Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve T Y D sorumlu değildir.

İÇİNDEKİLER

1. HALKA ARZLAR VE ENDEKS BAZINDA ŞİRKET SAYILARININ DAĞILIM	5
2. HALKA AÇIKLIK ORANLARI	5
3. PİYASA DEĞERLERİ	6
4. İŞLEM HACİMLERİ	8
5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR (MİLYON ABD DOLARI)	10
6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI	11
7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	12
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	14
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ (MİLYAR TL)	14
10. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI	15
11. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	16
12. RİSK İŞTAHI ENDEKSİ	16

1. Halka Arzlar Ve Endeks Bazında Şirket Sayılarının Dağılımı

2014 yılının 3. Çeyreğinde Borsa İstanbul'da yeni halka arz gerçekleşmemiştir.

Endeks	2013 YS	2014 2Ç	2014 3Ç
BIST BANKA	16	16	15
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	40	40	40
BIST TİCARET	21	21	21
BIST HİZMETLER	64	61	61
BIST MALİ	105	106	104
BIST SİNAİ	171	167	168
BIST TEKNOLOJİ	16	15	15
BIST TÜM	356	349	348

Kaynak: Borsa İstanbul - <http://borsaistanbul.com/veriler/verileralt/halka-arz-verileri>

Yılın ilk yarısında toplam 130 milyon TL tutarında hasılat ile 9 şirketin halka arzı gerçekleşmiştir.

2014 yılının ilk dokuz aylık dönemi yeni halka arzlar açısından durgun geçmiştir. Özellikle küresel ekonomilerdeki dalgalanmalar ve jeopolitik riskler tüm dünya borsalarını olduğu gibi ülkemizi de olumsuz olarak etkilemektedir.

Borsa İstanbul'un verilerine göre 3. Çeyrek içerisinde yeni bir halka arzın gerçekleşmediği görülmektedir. 2014 yılı başından bu yana toplam 130 milyon TL tutarında hasılat ile ikincil Ulusal Pazar ve Kurumsal Ürünler Pazarı'nda 5 şirketin, Gelişen İşletmeler Piyasası'nda ise 4 şirketin halka arzı gerçekleşmiştir.

2. Halka Açıklık Oranları

BIST TÜM'ün fiili dolaşım halka açıklık oranı geçen yılın aynı dönemine göre 80 baz puan artış göstermiştir.

ENDEKS	HALKA AÇIKLIK ORANI		HALKA AÇIKLIK ORANI (FİİLİ DOLAŞIM)	
	2013 3Ç	2014 3Ç	2013 3Ç	2014 3Ç
BIST BANKA	41.91%	42.29%	33.06%	32.13%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	37.53%	39.32%	31.76%	31.10%
BIST TİCARET	49.14%	51.81%	41.93%	41.94%
BIST 30	37.56%	38.98%	33.78%	33.95%
BIST 50	36.82%	38.53%	32.71%	33.32%
BIST 100	37.80%	39.08%	31.43%	32.16%
BIST HİZMETLER	33.22%	34.23%	27.43%	27.50%
BIST MALİ	40.30%	41.94%	31.68%	31.83%
BIST SİNAİ	38.20%	39.51%	25.67%	28.21%
BIST TEKNOLOJİ	23.60%	25.03%	19.92%	20.56%
BIST TÜM	37.97%	39.40%	28.93%	29.73%

Yılın 2. Çeyreğinde olduğu gibi halka açıklık ve fiili dolaşım oranlarında geçen yıla göre artış görülmektedir. Halka açıklık oranının artması bir yandan hisselerin günlük işlem hacmine ve likiditesine olumlu katkı yaparken yabancı işlem oranının artmasına ve piyasa derinliğinin oluşmasına da olanak sağlamaktadır.

2014 yılı Eylülsonu ve geçen yılın aynı dönemi karşılaştırıldığında BIST TÜM'ün halka açıklık oranında ve fiili dolaşımda sırasıyla 140 ve 80 baz puanlık artış yaşandığı gözlenmektedir. Genel halka açıklık oranına en büyük katkısı 267 baz puanlık artış ile Ticaret endeksi yaparken fiili dolaşıma en büyük olumlu katkısı da 255 baz puan ile Sınai endeks yapmıştır. Bu arada BIST Banka ve BIST Holding ve Yatırım endekslerinin fiili dolaşım oranlarında 93 ve 66 baz puanlık düşüşler yaşanmıştır.

Not: Halka açıklık ve fiili dolaşım arasındaki fark şirket kurucuları, %5'in üzerinde paya sahip gerçek ve tüzel kişilerin halka açık hisseleri ve sermaye piyasaları işlemleri dışında rehinde olan hisselerden kaynaklanmaktadır.

3. Piyasa Değerleri

İlk 9 aylık dönemde BIST-TÜM endeksinin piyasa değeri 2013 yılı sonuna göre TL bazında %8 yükselirken sektör endeksi olarak en fazla artışı %18 ile Teknoloji endeksi gerçekleştirmiştir.

MİLYON TL	30.09.2013	31.12.2013	30.09.2014	Yıllık Değişim	2014 Yılı Değişim
BIST BANKA	166,261	144,727	160,336	-4%	11%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	71,837	67,106	76,902	7%	15%
BIST TİCARET	26,192	25,737	28,664	9%	11%
BIST 30	346,963	319,619	365,213	5%	14%
BIST 50	409,853	380,334	418,343	2%	10%
BIST 100	457,186	424,065	462,006	1%	9%
BIST HİZMETLER	118,761	111,154	114,529	-4%	3%
BIST MALİ	263,081	238,519	262,841	0%	10%
BIST SINAİ	151,680	145,253	155,255	2%	7%
BIST TEKNOLOJİ	5,901	5,590	6,623	12%	18%
BIST TÜM	539,424	500,516	539,248	0%	8%

MİLYON USD	30.09.2013	31.12.2013	30.09.2014	Yıllık Değişim	2014 Yılı Değişim
BIST BANKA	81,641	67,934	70,409	-14%	4%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	35,275	31,499	33,771	-4%	7%
BIST TİCARET	12,862	12,081	12,587	-2%	4%
BIST 30	170,372	150,028	160,378	-6%	7%
BIST 50	201,254	178,527	183,709	-9%	3%
BIST 100	224,496	199,054	202,883	-10%	2%
BIST HİZMETLER	58,316	52,175	50,294	-14%	-4%
BIST MALİ	129,183	111,960	115,423	-11%	3%
BIST SİNAİ	74,481	68,181	68,178	-8%	0%
BIST TEKNOLOJİ	2,898	2,624	2,908	0%	11%
BIST TÜM	264,878	234,940	236,803	-11%	1%

2014 yılının ilk aylarında hisse senetlerinin piyasa değerlerinde ciddi bir değişiklik görünmezken 9 ayın sonunda TL bazında %8 oranında bir artış yaşanmıştır. Bu artışa olan en büyük katkısı piyasa değerlerini büyüklüğü göz önüne aldığımızda Holding ve Yatırım endeksi (%15) ve Banka endeksinin (%11) yaptığı görülmektedir. TL'nin daha çok yurt dışı kaynaklı olarak ABD doları karşısında değer kaybetmesiyle BIST TÜM'ün aynı dönemdeki değer artışı %1 ile sınırlı kalırken 2013'ün aynı dönemine göre ise ABD doları bazında %11'lik düşüş gözlenmiştir.

Endeksler özelinde 2013 Eylül ayı sonundaki değerler ile karşılaştırıldığında ise oransal olarak en iyi piyasa değeri getirisini TL bazında %12'lik artış ve ABD doları bazında aynı seviyeyi koruyan BIST Teknoloji endeksi yapmıştır.

4. İşlem Hacimleri

3. Çeyrekte endekslerin işlem hacimlerinde yaz aylarının da etkisiyle yılın ilk iki çeyreğine göre azalış yaşandığı görülmüştür.

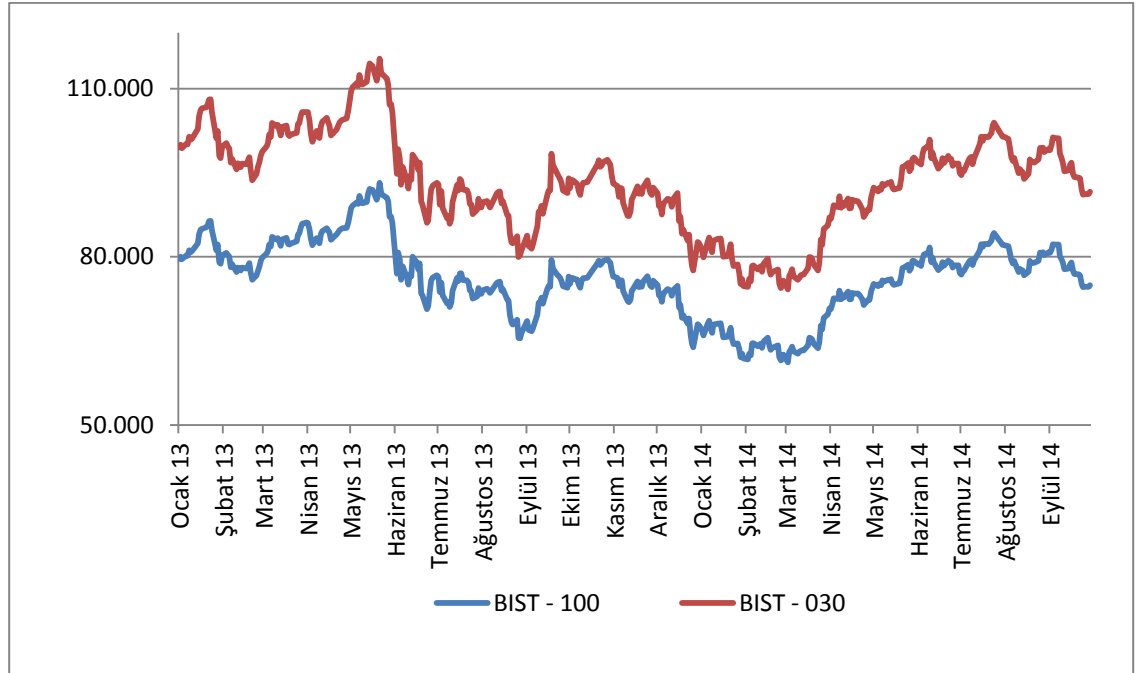
NOMİNAL DEĞER (Milyon)	2014 1.Çeyrek	2014 2.Çeyrek	2014 3.Çeyrek	Çeyrekse Değişim
BIST BANKA	17,950	15,405	14,892	-3%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	5,931	6,113	4,663	-24%
BIST TİCARET	838	1,174	921	-22%
BIST 30	29,511	26,162	25,299	-3%
BIST 50	33,383	30,191	29,006	-4%
BIST 100	37,914	36,610	34,415	-6%
BIST HİZMETLER	5,877	6,670	5,774	-13%
BIST MALİ	28,716	27,097	23,470	-13%
BIST SİNAİ	10,583	12,146	11,469	-6%
BIST TEKNOLOJİ	343	453	333	-26%
BIST TÜM	45,519	46,357	41,248	-11%

MİLYON TL	2014 1.Çeyrek	2014 2.Çeyrek	2014 3.Çeyrek	Çeyrekse Değişim
BIST BANKA	96,446	105,178	109,424	4%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	14,108	14,514	13,035	-10%
BIST TİCARET	5,550	5,834	5,477	-6%
BIST 30	156,090	164,986	167,383	1%
BIST 50	166,034	174,906	176,323	1%
BIST 100	177,094	192,094	192,532	0%
BIST HİZMETLER	36,567	38,497	31,661	-18%
BIST MALİ	120,242	131,121	130,616	0%
BIST SİNAİ	33,806	39,622	42,645	8%
BIST TEKNOLOJİ	1,201	1,952	1,477	-24%
BIST TÜM	191,817	211,169	206,778	-2%

MİLYON USD	2014 1.Çeyrek	2014 2.Çeyrek	2014 3.Çeyrek	Çeyrekse Değişim
BIST BANKA	43,477	49,834	50,547	1%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	6,365	6,878	6,024	-12%
BIST TİCARET	2,504	2,768	2,531	-9%
BIST 30	70,380	78,190	77,354	-1%
BIST 50	74,869	82,893	81,497	-2%
BIST 100	79,870	91,050	88,978	-2%
BIST HİZMETLER	16,497	18,260	14,639	-20%
BIST MALİ	54,218	62,135	60,334	-3%
BIST SİNAİ	15,260	18,779	19,740	5%
BIST TEKNOLOJİ	544	925	684	-26%
BIST TÜM	86,519	100,089	95,576	-5%

Son dönemde artan jeopolitik risklerin etkisiyle yatırımcılar likiditesi yüksek olan piyasalara daha fazla ilgi göstermektedirler. Yatırımcılar olası risk seviyesinin yükseldiği durumlarda hızlı hareket ederek pozisyonlarını değiştirebileceği piyasalara yatırım yapmayı daha çok tercih etmektedirler. Borsa İstanbul'un da likidite anlamında diğer piyasalardan daha önde olması ülkemize olan yatırımcı ilgisine olumlu katkıda bulunmaktadır. Şubat 2014 itibarıyla %175'lik pay piyasası işlem devir hızıyla Dünya Borsalar Federasyonu'na üye borsalar arasında 2. Sırada yer alan Borsa İstanbul, dünyanın en likit borsaları arasında yer almaktadır.¹

Buna rağmen tüm dünya piyasalarında olduğu gibi yaz aylarının etkisiyle yılın 3. Çeyreğinde Borsa İstanbul'da da önceki çeyreğe göre işlem hacminde bir miktar azalış gözlenmiştir (TL bazında -%2). Bu düşüşte en fazla etkilenen yaklaşık 7 milyon TL'lik çeyreklik düşüş ile BIST Hizmetler endeksi olmuştur. TL bazında en yüksek artışı ise çeyrekse bazda %8 ve 3 milyon TL ile BIST Sınai endeksi gerçekleştirmiştir. Üçüncü çeyrekte TL'nin ABD doları karşısında değer kaybetmesiyle birlikte dolar bazındaki düşüşler daha yüksek oranda görülmüştür. ABD doları bazında sadece Banka ve Sınai endekslerinde %1 ve %5 lik artış yaşanmıştır.

¹ Kaynak: Borsa İstanbul Magazine, ilkbahar 2014 sayısı

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar (Milyon ABD Doları)

(USD milyon)	2013 1. Çeyrek	2013 2. Çeyrek	2013 3. Çeyrek	2013 İlk 9 Ay	2014 1. Çeyrek	2014 2. Çeyrek	2014 3. Çeyrek	2014 İlk 9 Ay
BIST BANKA	358	(1,056)	(161)	(859)	333	454	(131)	655
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	144	288	102	534	8	176	128	312
BIST TİCARET	38	26	(75)	(11)	10	(20)	(42)	(53)
BIST 30	405	(1,140)	328	(408)	366	671	(211)	826
BIST 50	489	(1,096)	276	(331)	352	727	(160)	918
BIST 100	553	(1,176)	222	(401)	340	762	(111)	991
BIST HİZMETLER	156	(104)	86	138	(84)	(227)	(88)	(399)
BIST MALİ	496	(782)	(59)	(346)	480	710	(80)	1,109
BIST SİNAİ	(85)	(226)	225	(86)	(5)	299	119	412
BIST TEKNOLOJİ	13	(27)	11	(3)	5	21	13	38
BIST TÜM	579	(1,139)	264	(297)	395	802	(26)	1,172

İlk 9 ayda 2013'ün aksine 1,2 milyar ABD doları seviyesinde net yabancı girişi yaşanmıştır.

3. çeyrekte bir miktar net çıkış yaşansa da genel eğilimde bir bozulma olmamıştır.

2013 yılının ilk 9 aylık döneminde net 297 milyon ABD doları yabancı çıkışı yaşanan Borsa İstanbul'da 2014'ün ilk 9 ayında 1.172 milyon ABD doları net yabancı girişi olmuştur. 3. Çeyrek özelinde bir miktar net çıkış yaşanmış olsa da, bu rakam sadece 26 milyon ABD doları ile sınırlı kalmıştır.

Üçüncü çeyrekte en yüksek net çıkış 131 milyon ABD doları ile Banka endeksinde görülürken Sınai, Holding ve Yatırım ve Teknoloji endekslerine netyabancı giriş olduğu gözlenmektedir. Borsa genelindeki çıkışın sınırlı olmasına rağmen farklı endekslerdeki önemli hareket yatırımcıların sektörler arasındaki pozisyonlarını değiştirdiklerine işaret etmektedir.

6. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

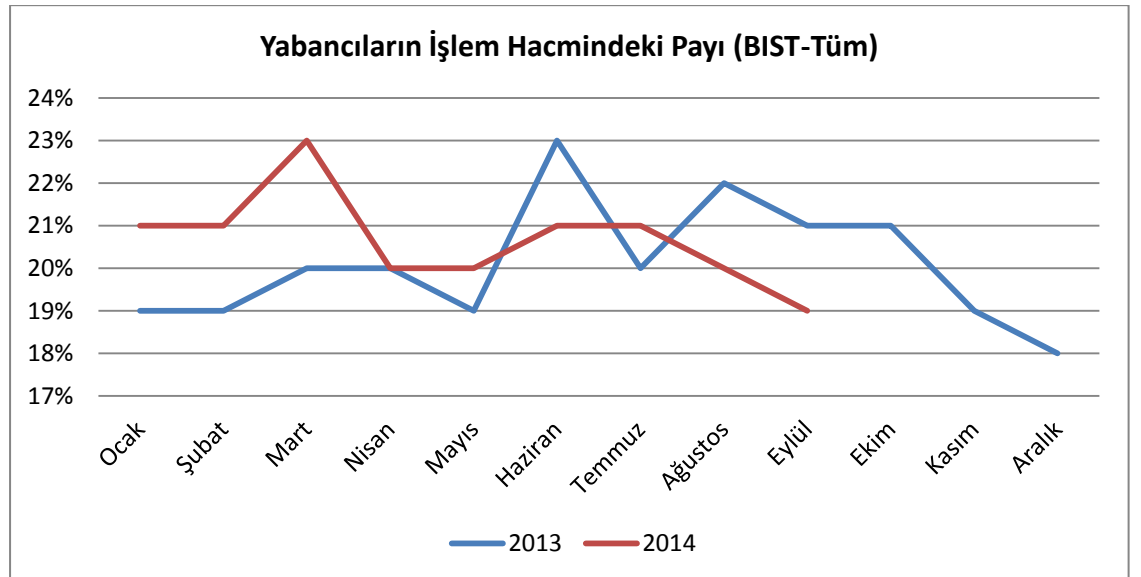
2014 yılının ilk dokuz ayında Borsa İstanbul'da işlem hacminin %79'u yerli yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

	2014 9 Ay		2014 3. Çeyrek		2014 2. Çeyrek		2014 1. Çeyrek	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜM	21%	79%	20%	80%	20%	80%	22%	78%
BIST -030	24%	76%	23%	77%	24%	76%	25%	75%
BIST -050	24%	76%	23%	77%	24%	76%	25%	75%
BIST -100	22%	78%	21%	79%	22%	78%	23%	77%
BIST SİNAİ	18%	82%	16%	84%	18%	82%	19%	81%
BIST HİZMETLER	21%	79%	22%	78%	21%	79%	21%	79%
BIST TİCARET	26%	74%	26%	74%	23%	77%	29%	71%
BIST MALİ	22%	78%	21%	79%	21%	79%	23%	77%
BIST BANKA	21%	79%	20%	80%	21%	79%	22%	78%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	27%	73%	29%	71%	24%	76%	28%	72%
BIST TEKNOLOJİ	7%	93%	7%	93%	5%	95%	7%	93%

İlk çeyrekte 395 milyon ABD doları, ikinci çeyrekte ise 802 milyon ABD doları net alım yapan yabancı yatırımcılar, yılın üçüncü çeyreğinde 26 milyon ABD doları net satış gerçekleştirmiş, böylece ilk dokuz ayın sonunda net yabancı alımı 1,2 milyar ABD doları olmuştur. Bu dönemde yabancıların BIST Tüm işlem hacmindeki payı %21 olmuştur. Yabancıların en yüksek işlem hacmi %27 ile Holding ve Yatırım endeksinde, en düşük işlem hacmi ise %7 ile Teknoloji endeksinde gerçekleşmiştir.

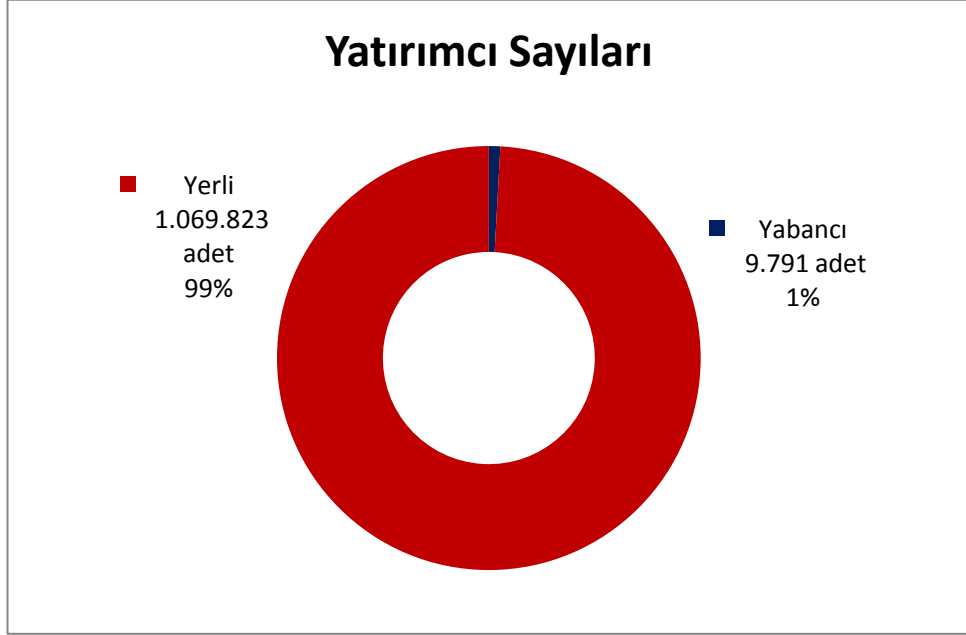
Üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe kıyasla yabancıların işlem hacmindeki payı sırasıyla Banka, Hizmetler, Holding ve Yatırım ile Sinaî endekslerinde artmış, Ticaret ve Teknolojide aynı kalırken diğer tüm endekslerde azalmıştır.

Yabancıların işlem hacmindeki payı Mart ayında %23 ile yılın en yüksek, Eylül ayında %19 ile en düşük seviyesini görmüştür.

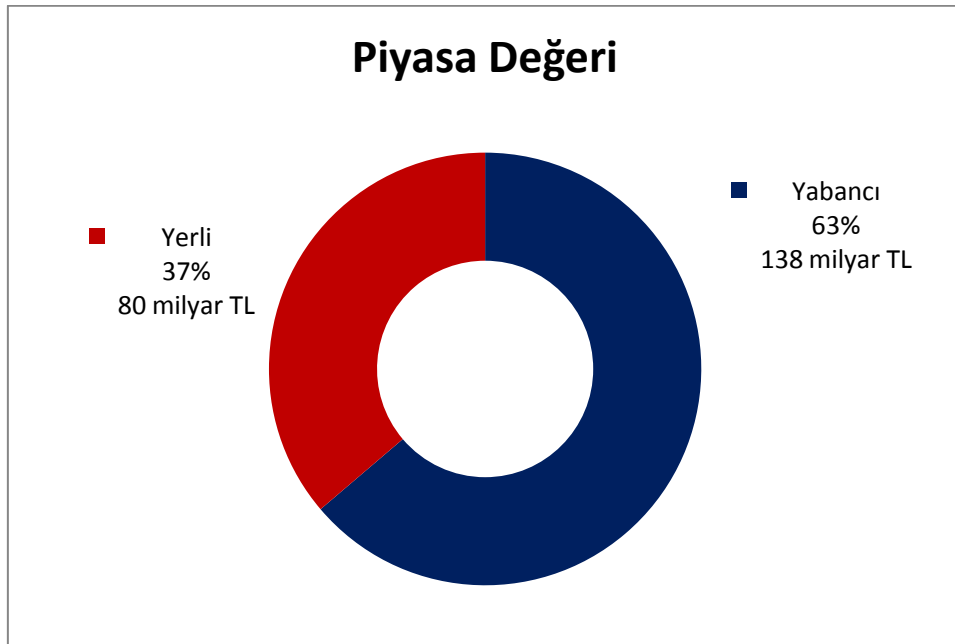

7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı Ve Piyasa Değeri

Eylül ayı itibarıyla Borsa İstanbul'daki 1 milyon 70 bin yatırımcının sadece 9.791 adedi yabancıdır. Adet bazında %1'in altında olan yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı %21, piyasa değerindeki payı ise %63'tür.

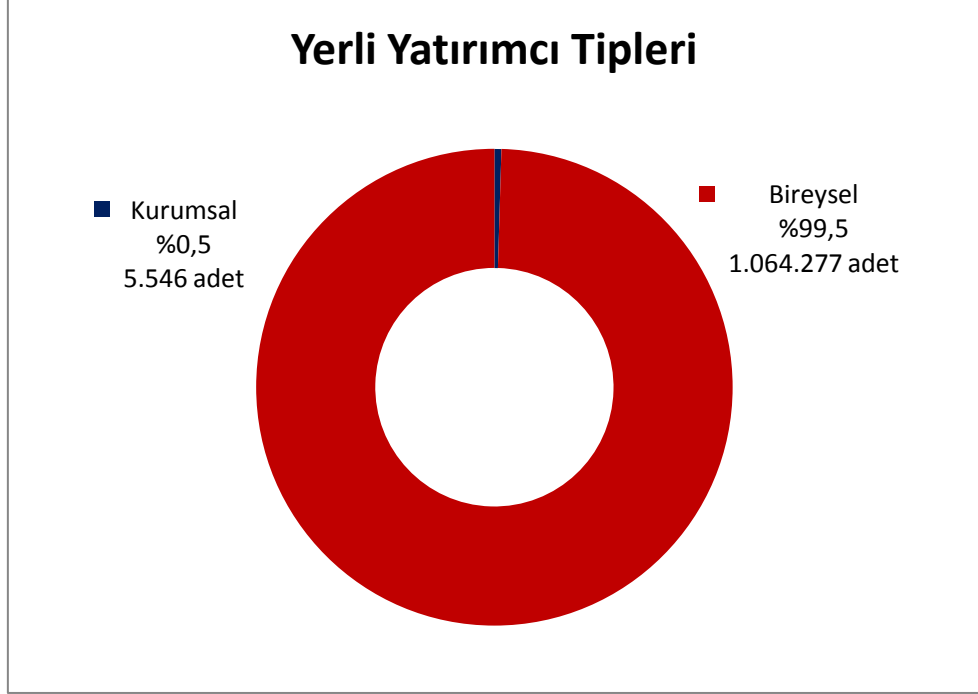

2014 Eylül ayı itibarıyla Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı 1 milyon 79 bin 614 adet olmuştur. Bu rakamın %99'u yerli, %1'i ise yabancı yatırımcıdır. Eylül sonu itibarıyla yabancı yatırımcı sayısı yılbaşına göre 236, Haziran sonuna göre de 192 adet artmıştır. Buna rağmen yerli yatırımcı sayısında çoğu bireysel yatırımcı olmak üzere azalma meydana gelmiştir.

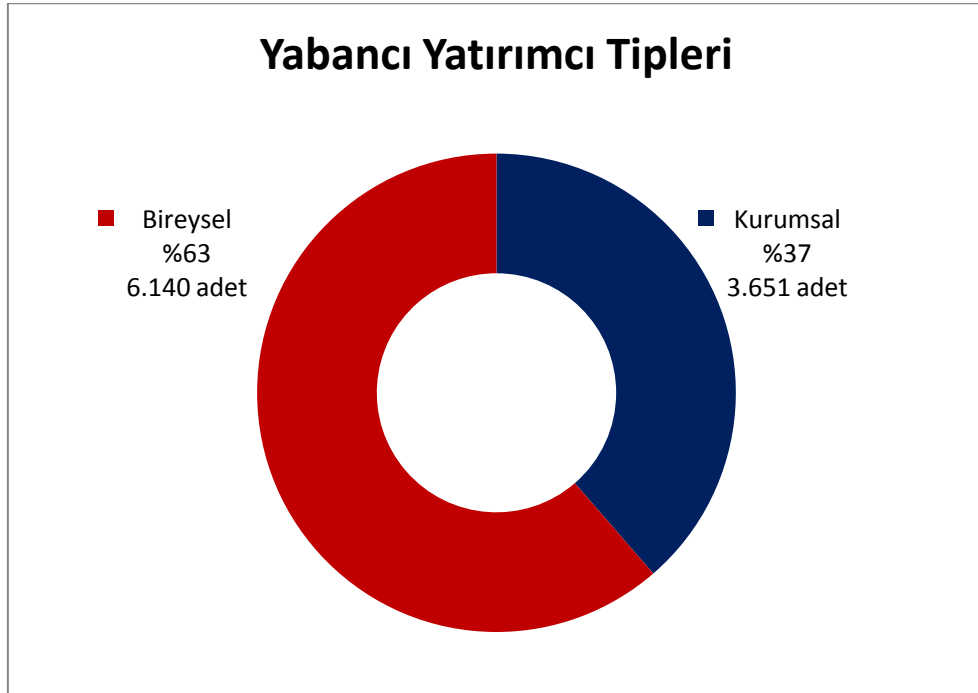

2014'ün ilk üç çeyreğinde BIST Tüm işlem hacminde %21 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı Eylül ayında %63 olmuştur. Yabancıların elindeki hisse senetlerinin toplam değeri 138 milyar TL seviyesindedir.

Yerli yatırımcılar ağırlıklı olarak bireyseldir. Yerli kurumsal yatırımcı sayısı henüz çok sınırlıdır ve toplam piyasa değerindeki payları %18 seviyesindedir.

Yerli yatırımcıların %99'undan fazlasını oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin yarısını elinde bulundurmaktadır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %37 ile yerlilere oranla çok daha yüksektir. Bu grup toplam piyasa değerinin %63'ünü, yabancı portföyünün ise tamamına yakını elde tutmaktadır.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

	Eyl.14		Haz.14		Mar.14		Ara.13		Eyl.13	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	9.649	1.035.815	9.473	1.044.369	9.447	1.067.710	9.451	1.078.342	9.350	1.072.953
BIST 100	7.486	851.787	7.552	859.718	7.548	879.846	7.564	889.055	7.520	882.438
BIST 30	6.179	641.243	6.263	646.861	6.266	670.430	6.307	693.523	6.271	680.772
BIST 50	6.694	713.227	6.765	716.862	6.748	740.706	6.712	741.934	6.715	740.724
BIST SİNAİ	4.605	569.836	4.524	572.334	4.492	588.431	4.552	595.870	4.522	599.292
BIST HİZMETLER	3.437	326.915	3.489	331.795	3.510	337.127	3.593	341.887	3.626	339.489
BIST MALİ	7.233	646.037	7.073	655.958	7.082	671.022	7.123	679.126	7.080	666.537
BIST TEKNOLOJİ	510	56.468	517	58.398	501	60.740	523	62.232	521	64.195
BIST TİCARET	1.507	86.666	1.537	87.790	1.461	87.548	1.479	88.219	1.532	89.836
BIST BANKA	3.859	346.552	3.939	356.648	3.953	373.001	3.969	378.967	4.060	369.629
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4.731	315.048	4.477	315.407	4.427	320.177	4.477	322.184	4.474	320.279

Eylül ayında yabancı yatırımcı sayıları Haziran sonuna göre sırasıyla Holding ve Yatırım, Tüm, Mali ve Sınai'de artarken diğer endekslerde azalmıştır. 2013 yılsonuna göre en yüksek artış Holding ve Yatırım endeksinde olurken, Tüm, Sınai ve Ticaret endeksleri dışında yatırımcı sayıları azalmıştır.

Yerli yatırımcı sayısı ise üçüncü çeyrek sonunda geçen yılın aynı dönemine, 2013 yılsonuna ve ikinci çeyreğe göre tüm endekslerde azalmıştır. Çeyreksel bazda en fazla düşüş BIST 30'da meydana gelmiştir.

9. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

	Eyl.14		Haz.14		Mar.14		Ara.13		Eyl.13	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	136	77	142	80	125	71	122	71	130	74
BIST 100	124	57	128	58	114	53	110	53	117	56
BIST 30	105	37	111	38	97	35	90	31	97	33
BIST 50	117	44	124	45	109	41	103	37	111	40
BIST SİNAİ	33	28	34	28	29	26	30	26	30	28
BIST HİZMETLER	29	10	31	11	29	10	27	10	29	10
BIST MALİ	72	38	78	41	67	35	64	35	71	35
BIST TEKNOLOJİ	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1
BIST TİCARET	12	3	12	3	11	3	9	3	10	3
BIST BANKA	50	18	54	19	46	18	44	18	51	19
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	18	13	18	14	15	10	15	10	16	11

Yabancı yatırımcıların sahip olduğu portföy değerleri Eylül ayında Haziran ayına göre Teknoloji, Ticaret ve Holding ve Yatırım endekslerinde değişmezken diğer tüm endekslerde düşmüştür. 2013 yılsonuna kıyasla yabancıların portföy değeri tüm endekslerde artarken, en fazla yükseliş BIST 30’da görülmüştür. Öte yandan geçen yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında yabancı portföyü sadece BIST Banka’da azalmış, en fazla BIST 30’da artmış, Hizmetler ve Teknoloji’de ise değişmemiştir.

Yerli yatırımcıların Eylül portföy değerleri Haziran ayı ile karşılaştırıldığında Sınai, Teknoloji ve Ticaret dışındaki tüm endekslerde düşüş görülmektedir. Yılsonuna göre ise en fazla artış BIST 50’de olmuştur.

10. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri Ve Yatırımcı Sayısı Sıralaması

**ABD’de yerleşik
1.343 adet yatırımcı
toplam yabancı
yatırımların üçte
birine sahiptir.**

**İlk iki sırada yer
alan ABD ve
İngiltere’de bulunan
yatırımcılar toplam
portföyün %49’unu
elinde tutmaktadır.**

**Eylül sonu itibarıyla
İngiltere’nin toplam
portföydeki payı
Haziran’a göre 3
puan gerilemiştir.**

	Adres Ülkesi	Portföy Değeri (Milyon TL)	Payı
1	AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	45.666	33%
2	BİRLEŞİK KRALLIK	22.551	16%
3	LÜKSEMBURG	8.255	6%
4	İRLANDA	5.863	4%
5	HOLLANDA	5.237	4%
6	NORVEÇ	4.593	3%
7	SİNGAPUR	4.125	3%
8	CAYMAN ADALARI	3.730	3%
9	FRANSA	3.191	2%
10	YUNANİSTAN	3.154	2%
	DİĞER	31.939	23%

2014 yılı Eylül ayı itibarıyla Borsa İstanbul’da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülkenin değişmediği ve ABD, İngiltere ve Lüksemburg olduğu görülmektedir. 2013 sonunda 1.312 adet olan ABD’de yerleşik yatırımcı sayısı Mart 2014’te 1.332, Haziran’da 1.365, Eylül’de ise 1.343 adet olmuştur. Bu yatırımcılar toplam yabancı yatırımların üçte birine sahipken, ilk iki sırada yer alan ABD ve İngiltere adresli yatırımcılar toplam portföyün %49’unu elinde tutmaktadır. Ancak İngiltere’nin payı Eylül’de Haziran sonuna göre 3 puanlık düşüşle %16’ya gerilemiştir.

11. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

	Eylül-2013		Eylül-2014	
Menkul Kıymet Türü	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Pay Senedi	1.111.576	550.422	1.085.433	562.349
Yatırım Fonu	2.717.576	31.757	2.697.272	33.997
Borsa Yatırım Fonu	4.040	227	3.476	192
Özel Sektör Borçlanma Aracı	174.674	32.961	142.776	42.905
Yapılandırılmış Ürünler	3.182	9	2.341	8
Diğer Menkul Kıymetler	1.053	2.308	1.842	3.086
Devlet İç Borçlanma Senetleri	22.069	182.366	23.059	193.208
TOPLAM		800.049		835.745

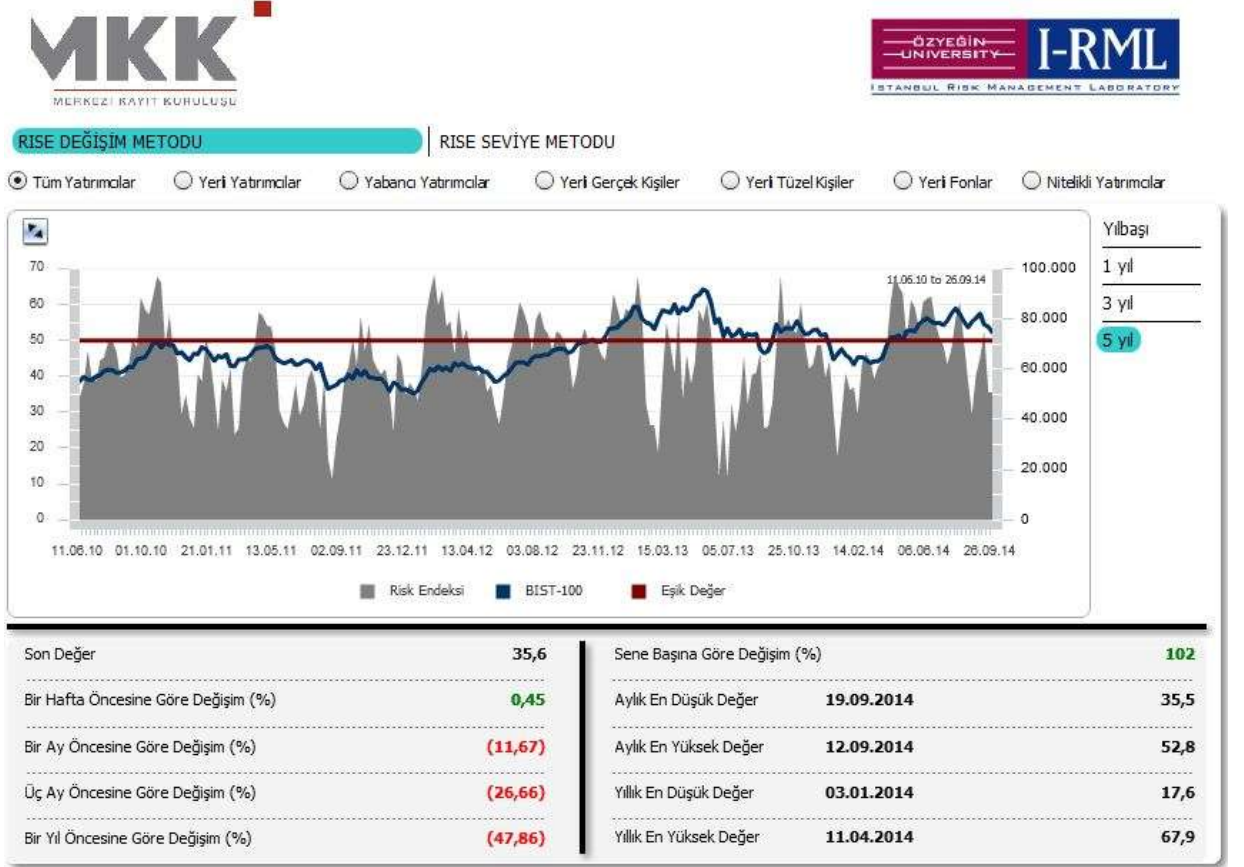
12. Risk İştahı Endeksi

Aşağıda, MKK tarafından 2012 Aralık ayından beri açıklanan Yatırımcı Risk İştahı Endeksi (RISE) ile ilgili yorumlar yer almaktadır.

2014 yılı birinci çeyreğinin aksine, ikinci çeyrekte Borsa İstanbul'daki genel risk iştahı, kritik seviye olan 50'nin altına hiç inmemiştir. Üçüncü çeyrekte, hem yükseliş hem de düşüşler gözlemlenen risk iştahı endeksi, bu çeyreğin büyük kısmını 50 seviyelerinin altında geçirmiştir. Çeyreğin ortalama RISE değeri ise 45 olmuştur.

Bu dönem ile ilgili önemli noktalardan biri, yerli yatırımcıların risk iştahının yabancıların iştahından her zaman biraz daha yüksek olmasıdır. Diğer bir önemli nokta ise, aynı birinci çeyrekte olduğu gibi, hesaplanan yedi kategori içinde yerli fonların RISE serisi en oynakken yerli bireysellerin serisinin en durağan olmasıdır.

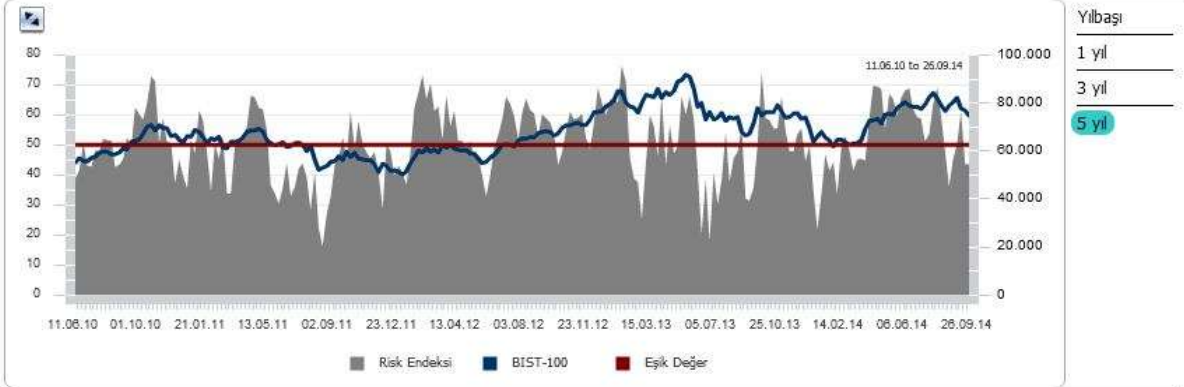
Özet olarak, RISE, bu senenin en düşüğü olan 18 seviyelerinden başlamış ama toparlanıp çıktığı 50 üzeri seviyelerde de uzun süre tutunamayarak, ilk dokuz ayı 38 seviyelerinde kapatmıştır. İlk üç çeyreğin RISE serilerinin karakteristikleri incelendiğinde, birinci ve üçüncü çeyreklerde serilerin ortalamaları düşük ama oynaklıkları yüksekken, ikinci çeyrek için tam tersinin geçerli olduğu görülmektedir. Bu trend, kısmen ve istatistiki açıdan geçerli olarak, yıl başında politik belirsizliklerin fazla oluşu, daha sonrasında bu belirsizliklerin yerini seçimler ile ilgili çok da radikal olmayan beklentilerin alması, ECB'den gelen pozitif etkili açıklamalar, FED politikası (ve dolar kurlarına etkileri) ve jeopolitik risklerin yeniden artması ile açıklanabilir.

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☒ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

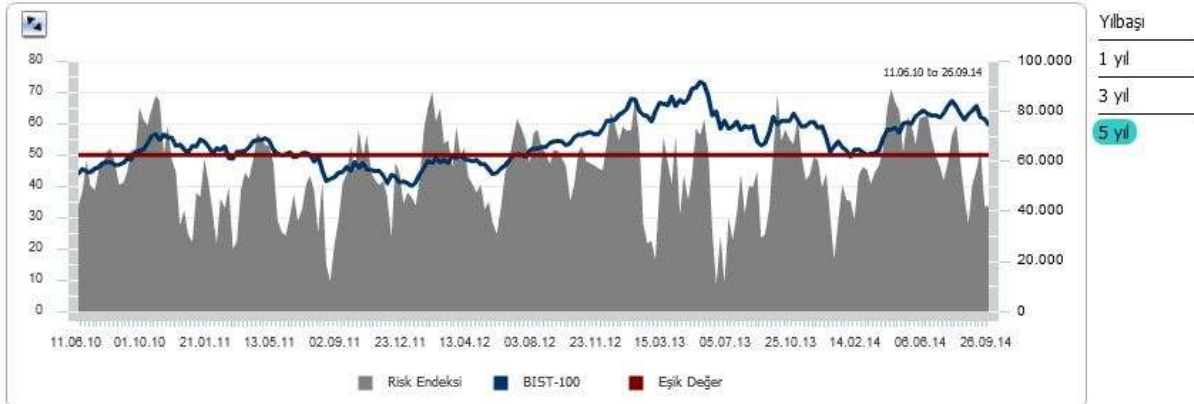

Son Değer	43,5	Sene Başına Göre Değişim (%)	101
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	0,03	Aylık En Düşük Değer	19.09.2014 43,5
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(3,57)	Aylık En Yüksek Değer	12.09.2014 61,2
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(25,92)	Yıllık En Düşük Değer	03.01.2014 21,6
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(41,45)	Yıllık En Yüksek Değer	11.04.2014 69,9

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☒ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Son Değer	33,8	Sene Başına Göre Değişim (%)	104
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	0,66	Aylık En Düşük Değer	19.09.2014 33,5
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(16,46)	Aylık En Yüksek Değer	12.09.2014 51,8
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(27,19)	Yıllık En Düşük Değer	03.01.2014 16,6
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(51,51)	Yıllık En Yüksek Değer	11.04.2014 71,3